

چرا "مهریه" به تضمینی برای دستیابی زنان به خواسته هایشان تبدیل شد؟

مدت‌هاست که نمایندگان مجلس به تعیین مهریه‌های سنگین از سوی زنان هنگام ازدواج توجه نشان داده و برای کاهش زندانیان مهریه و جلوگیری از تعیین مبالغ سنگین...

مدت‌هاست که نمایندگان مجلس به تعیین مهریه‌های سنگین از سوی زنان هنگام ازدواج توجه نشان داده و برای کاهش زندانیان مهریه و جلوگیری از تعیین مبالغ سنگین مهریه طرح‌هایی نظیر حذف زندان برای مهریه بالای پنج سکه و پرداخت مهریه به صورت نقد هنگام خطبه عقد را در دستور کار و بررسی خود قرار داده‌اند، این در حالی است که چرایی تمایل به تعیین مبالغ سنگین مهریه از سوی زنان قابل تامل است.

به گزارش ایسنا، به گفته بسیاری از کارشناسان مهریه در جامعه امروزی ما کارکرد پیشین خود را از دست داده و به مکانیسمی جبرانی برای حقوق نداشته زنان تبدیل شده است.

سیمین کاظمی، جامعه‌شناس زنان در اینباره به ایسنا گفته بود که برخی زنان برای جبران محرومیت برخی حقوق در ازدواج، سعی دارند مهریه را به میزان سنگین تعیین کنند تا اینگونه عاملی بازدارنده از ازدواج مجدد یا حق طلاق زن برای مردان ایجاد کنند، از این رو مهریه برای زنان مکانیسمی جبرانی است که قرار است محرومیت آنها از برخی حقوق را جبران کند، این در حالیست که محرومیت‌های اقتصادی زنان نیز می‌تواند یکی از عوامل تشویق آنها برای مطالبه مهریه باشد.

این در حالی است که در بخشی از جامعه ما به غلط سالیان سال به زنان گفته شده بود ضرورتی به اشتغال آنها نیست و مخارج زنان پس از ازدواج بر عهده شوهر است. از سوی دیگر پس از ازدواج زنان حقوقی نظیر حق خروج از کشور، حق اشتغال و حق تحصیل و حق طلاق را از دست می‌دهند و همین منجر می‌شود مهریه را تنها پشتوانه و تضمینی برای دستیافتن به خواسته‌های خود قرار دهند؛ به طوری که تصور می‌کنند هرچه میزان آن سنگین‌تر باشد در راضی کردن شوهر برای اذن انجام بسیاری از کارها موفق‌تر خواهند بود.

بسیاری از کارشناسان نیز معتقدند که نباید مهریه را از حالت تضمین برای ازدواج زنان، خارج کرد چراکه اینگونه ثبات زندگی مشترک از بین می‌رود و آشفتگی حوزه خانواده بیشتر می‌شود.

مینا جعفری فعال حقوق زنان و وکیل دادگستری در این‌باره معتقد است: حقیقت این است که خانم‌ها برای گرفتن مهریه، ازدواج نمی‌کنند و موارد خلاف آن بسیار بسیار انگشت‌شمار است. اگر در زمان طلاق، برای زوجه امنیت مالی وجود داشته باشد و نظیر سایر کشورها در هنگام طلاق، اموال به دست آمده در طول زندگی مشترک نصف شود، دیگر زنان به مهریه‌های سنگین روی نمی‌آورند.

در این بین اما نمی‌توان از مشکلاتی که تعیین مهریه‌های سنگین برای مردان ایجاد کرده است چشم‌پوشی کرد. به گفته کارشناسان اینکه زن‌ها بخواهند از این تنها اختیاری که قانون به آنها داده است - مهریه - استفاده‌ی غیر معمول کنند، به ضعف نظام اجتماعی و حقوقی باز می‌گردد که نتوانسته قوانین و حقوق زن و مرد را بر اساس واقعیتها و نیازهای جامعه معاصر تدوین کند.

سیمین کاظمی، جامعه‌شناس زنان در این‌باره به ایسنا گفته بود: اینکه مردان از پس تعهدی که در وهله اول جامعه به آنها تحمیل کرده و خودشان در هنگام ازدواج آن را پذیرفته‌اند، نمی‌توانند برآیند و متعاقب آن زندانی می‌شوند، اساساً خوشایند نیست و خود تبعاتی دارد. از طرف دیگر صرفاً با زندانی شدن مرد، گشایشی در زندگی زن حاصل نمی‌شود. در رویکرد به مسأله مهریه هم نمی‌توان از زندانی شدن مرد دفاع کرد و هم چشم‌بری حقوقی زن بست. از این رو لازم است به ریشه‌های این مسأله توجه شود و مشکل به صورت ریشه‌ای حل شود. مردان نباید زندان بروند و زنان هم نباید بی‌هیچ حق و حقوق و منبع مالی به حال خود گذاشته شوند، هر دو سوی قضیه باید دیده شوند.

نایب رئیس کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس معتقد است که مهریه حالت خرید و فروش میان زوج‌ها پیدا کرده است و دلیل آن این است که دادگاه‌ها را پشتوانه طلبکاری زوجه از زوج قرار دادند.

نوروزی گفته بود که قانون مهریه امری مهم است چراکه این موضوع اکنون در کشور ما یک بحران است. جوانان زیادی به این دلیل

به زندان رفته اند. موردی را شاهد هستیم که یک زن از چهار شوهر مهریه می گیرد و نمایندگان مجلس قصد دارند کاری کنند مهریه که نوعی هدیه است به چالشی برای جوانان تبدیل نشود.

وی گفته بود: یک موضوعی که معنای چشم روشنی داشته است را به مهریه عندالاستطاعه تبدیل کردند و وسیله نقد کردن آن را دادگاه ها قرار دادند.

به نظر می رسد اگر قانونگذار به حقوق برابر زنان و مردان هنگام ازدواج و تشکیل خانواده توجه کند تا زنان پس از ازدواج از حقوقی نظیر حق طلاق و حق خروج از کشور محروم نشوند و در جامعه فرصت های برابری برای حضور و اشتغال زنان فراهم شود، میزان تمایل زنان به تعیین مبالغ سنگین مهریه نیز کاهش پیدا می کند چراکه به گفته کارشناسان زنان برای گرفتن مهریه ازدواج نمی کنند.